

SOĞUK ZİNCİR ve AŞILAR

Haz. Ecz. Ayşegül Aytağ Yaprak

Eczacı Odamız tarafından 4 Ekim Cumartesi günü Zorlu Grand Oteli'nde düzenlenmiş olan "Soğuk Zincir ve Aşılar" seminerinde, Aventis Pasteur şirketinden Dr. Tuna YAVUZ meslektaşlarımızla buluştuk.

Aşıların nasıl saklanması ve sevkedilmesi gerektiği ile ilgili bilgiler verilen seminere meslektaşlarımızın gösterdiği ilgi büyüktü. Katılımcılara seminer sonunda odamız tarafından katılım belgeleri verildi.

SOĞUK ZİNCİR

Biyolojik ürünler dikkat edilmediğinde kolaylıkla zarar görebilirler. Özellikle ısı, ışık, güneş ışığı ve donma bu zararlı etkenlerin başında gelmektedir. Bu yüzden biyolojik ürünlerden olan aşılar ve immünglobülinler diğer farmakolojik ürünlerden farklı bir depolama ve sevkiyat özelliğine sahiptir. Bütün aşılar için belirlenen ideal saklama ve nakliye sıcaklığı + 2°C ile + 8°C'tir. Bu ısı buzdolabının raf ısısıdır. Aşıların üretildikleri andan ihtiyacı olan kişilere uygulanıncaya kadar depolama

ve nakliye sırasında belirli ısı koşullarında saklanmasına "soğuk zincir" denir.

Bütün aşılar ısıya hassastır. BCG ve kızamık aşıları ise ısı ve gün ışığına (UV) hassastır. Az veya çok ısıya maruz kalan aşı olumsuz olarak etkilenir ve aşı tekrar uygun ısılarda muhafaza edilse bile ısı artışı veya düşüşünün yapmış olduğu etki ortadan kalkmamaktadır. Çünkü aşıların protein kompozisyonlarındaki değişikliklerin geri dönüşümü mümkün değildir. Soğuk zincir birbirini tamamlayan iki bölümden oluşur:

- Yerleşik Zincir (Soğutucular, Soğuk hava depoları)
- Hareketli Zincir (İzotermik kutular, Buz aküleri, Frigofrik araçlar)

Soğuk Zincirin 13 Altın Kuralı:

1. Aşı ve serumlar buzdolabının orta rafında saklanmalıdır.
2. Kesinlikle buzdolabı kapağına ve buzuğa aşı koyulmamalıdır.
3. Aşılar raflara aralıklı dizilmelidir. Böylece soğuk hava dolaşımı engellenmeyecektir.
4. Buzdolabında termometre bulundurularak buzdolabı ısı kontrol edilmelidir.
5. Buzdolabı aşırı doldurulmamalıdır.
6. Meşrubat ve yiyecek maddeleri aşılarla aynı dolapta saklanmamalıdır.
7. Buzdolabının kapısı sık sık açılıp dolap ısısının değişimine sebep olunmamalıdır.
8. Dolabın ısısı günde iki kez termometre ile kontrol edilip kaydedilmelidir.
9. Buzdolabı ısısının 0°C'nin altına düşmediği izlenmelidir.

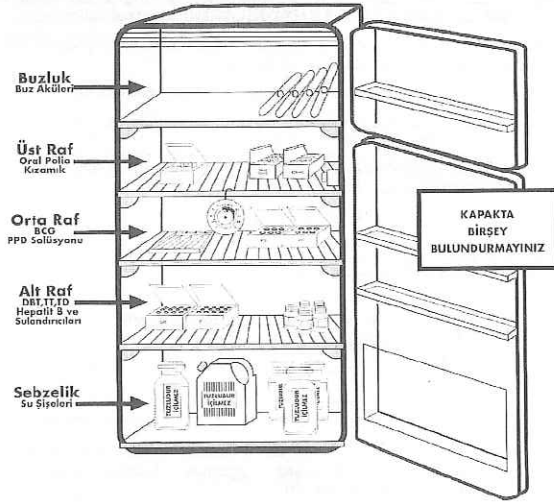
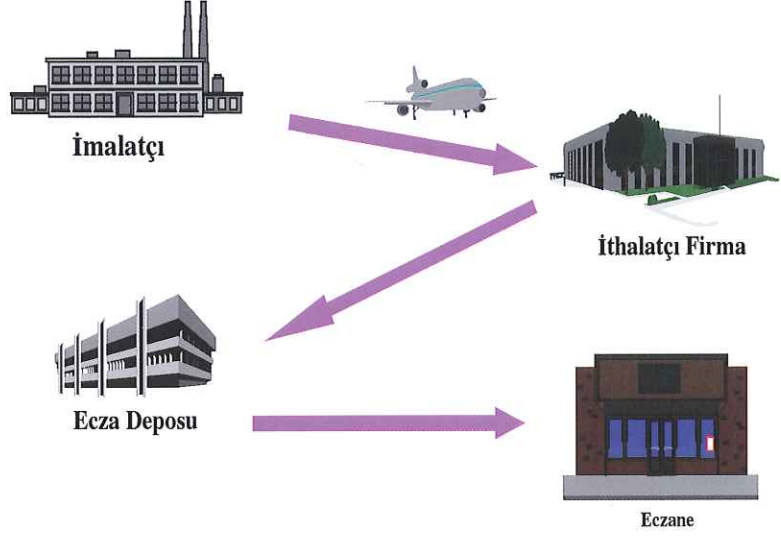
10. Elektrik kesintilerinde dolap kapağı açılmamalıdır. Böylelikle dolap ısı 24 saat korunabilir.

11. Buzdolabı direk güneş ışığı almayan bir yere ve duvardan 20 cm. uzağa yerleştirilmelidir.

12. Buzluk kısmının karlanmamasına dikkat edilmelidir.

13. Sevkiyat için paketleme kurallarına uyulmalıdır.

Aşı sevkedilirken mesafenin uzunluğuna, iklim, ısı özellikleri ve sevkiyatta geçecek süre göz önüne alınıp yeterli buz aküsü kullanılarak paketleme yapılmalıdır.

	YAŞ													
	Doğum	1 ay	2 ay	4 ay	6 ay	9 ay	12 ay	14 ay	18 ay	24 ay	4-6 yaş	7-11 yaş	12-14 yaş	
Hepatit B	Hepatit B I		Hepatit B II			Hepatit B III								
DTB			DTP	DTP	DTP			DTP			DTP			
Polio			IPV	IPV	IPV		OPV				OPV			
Hib			HIB	HIB	HIB		HIB							
Kızamık, KKK						Kız.	KKK				KKK	Kız.	MMR	
Varisella							Varisella						Varisella	
Hepatit A										HAV				
Influenza						Influenza (Grip)								